

PFS

**PETER
FABER
STICHTING**

Project

Misdadpreventie in de dop

HFST 1

Inleiding

5

HFST 2

Achtergrond
en werkwijze

6

HFST 3

EPJO wordt
gewaardeerd

9

HFST 4

Onderwerpen tijdens
de workshops

10

HFST 5

Lesinhoud EPJO

13

PETER
FABER
STICHTING

1-INLEIDING

De Peter Faber Stichting is al meer dan tien jaar succesvol in jongeren de switch te laten maken van destructieve naar creatieve energie. Als ervaringsdeskundige en rolmodel gaat Peter Faber, met zijn team van specialisten, aan de slag met jongeren die het niet allemaal zo getroffen hebben. Zij die van het 'rechte' pad zijn gegaan en in de 'problemen' zitten. Wij noemen deze jongeren geen probleemjongeren maar jongeren die aandacht nodig hebben.

Eén van de succesvolle projecten van de Peter Faber Stichting is het programma Educatief programma Jongeren (EPJO), misdaadpreventie in de dop, die de stichting samen met de politie uitvoert. Met EPJO richt de Peter Faber Stichting zich op 8ste groepers in het basisonderwijs en jongeren in het middelbaar onderwijs (praktijk en voortgezet onderwijs). EPJO is vooral actief in de 'zwakkere' wijken met een buurtgerichte aanpak onder leiding van de wijkagent.

Na jaren gewerkt te hebben met jongeren die problemen op straat veroorzaakten zijn we erachter gekomen dat de 'gaten' al geslagen zijn voor hun twaalfde. Verschillende oorzaken liggen hieraan ten grondslag, onder andere: opvoeding, omgeving, huiselijk geweld en gebroken gezinnen. Daarom is het niet meer dan logisch en noodzakelijk dat de kinderen zo vroeg mogelijk wakker geschud worden om in te zien dat elke keuze een gevolg heeft en dat slechte daden je toekomst kunnen verwoesten.

Tevens is het een methode om de politie een menselijk gezicht te geven, na 20 jaar afwezigheid in de klaslokalen. Ook de komende projectperiode willen we dit succesvolle programma weer uitvoeren. In dit plan leest u wat de aanpak van EPJO inhoudt.

De Peter Faber Stichting heeft als missie om (risico)jongeren 'de switch van destructieve naar creatieve energie te laten maken.' De Stichting ontwikkelt projecten op maat voor diverse doelgroepen. Hierbij richten zij zich op jonge doelgroepen die in een sociale achterstandspositie verkeren. Investeren in deze doelgroep is uiterst noodzakelijk om een maximale maatschappelijke participatie, zowel in het heden als in de toekomst, tot stand te brengen. Veel van deze jongeren hebben een extra duwtje in de rug nodig zodat zij zelfvertrouwen krijgen en voor zichzelf een goede positie in de maatschappij weten te creëren. Met haar initiatieven/projecten streeft de stichting de volgende kwalitatieve doelstellingen na:

- jongeren de kans geven hun talent te ontdekken en deze te ontwikkelen (vaardigheden trainen);
 - het vergroten van de eigenwaarde en het zelfvertrouwen van de jongeren;
 - het vergroten van de zelfstandigheid en creativiteit;
 - bij de jongeren het vermogen ontwikkelen om destructieve energie om te zetten in constructieve energie;
-
- jongeren de kans geven hun talent te ontdekken en deze te ontwikkelen (vaardigheden trainen);
 - het vergroten van de eigenwaarde en het zelfvertrouwen van de jongeren;
 - het vergroten van de zelfstandigheid en creativiteit;
 - bij de jongeren het vermogen ontwikkelen om destructieve energie om te zetten in constructieve energie;
 - het creëren van een toekomstperspectief bij de jongeren.

Moreno, 30 jaar, ex-gedetineerde

„Toen ik zo oud was als deze schoolkinderen zat ik al in de gevangenis. Ik liep mee met oudere jongens, voelde me stoer als ik met hen dingen deed die niet mochten. Ik deed alles wat ze me vroegen omdat ik dacht dat ze om me gaven. Maar een echte vriend vraagt je nooit om iets te doen waardoor je in de problemen raakt. Door mijn strafblad kan ik mijn droom niet realiseren: leraar worden. Daarvoor heb je een Verklaring Omtrent Gedrag nodig. Met een strafblad krijg je die niet.“

2. ACHTERGROND EN WERKWIJZE

EPJO is een dynamisch programma en hiermee willen we kinderen en jongeren op een nog kneedbare leeftijd kennis laten maken met Regels, Gezag en Keuzes. Wij willen ze laten inzien dat foute keuzes maken gevolgen heeft voor je toekomst, familie en de slachtoffers die hier de dupe van zijn. Ook besteden we aandacht aan ongewenst gedrag zoals pesten en het effect dat dit kan hebben op anderen. Het EPJO bestaat uit drie fases:

Fase 1: Wijkagenten, werkzaam in de buurt waar de school staat, bezoeken de klas en geven een interactieve les over pikken, pesten, geweld, keuzes maken en de gevaren van sociale media en radicalisering. Een (door de stichting opgeleide) ex-gedetineerde komt vertellen hoe verkeerde keuzes zijn toekomst in negatieve zin bepaald hebben en hoe de jongeren dit kunnen voorkomen. Het interactieve aspect zorgt dat kinderen direct antwoord op hun vragen krijgen en ervaringen kunnen delen.

Fase 2: De ex-gedetineerde (rolmodel) van de stichting gaat samen met de kinderen een positief geladen rap maken en die opvoeren waardoor de EPJO les met een collectieve succeservaring wordt afgesloten. Elk kind krijgt van ons een levenslang geldig kampioenspaspoort met een motiverende boodschap (het motto van de Peter Faber Stichting). 'Ik kan het, ik wil het, ik doe het...NU!'

Fase 3: Het sluitstuk van EPJO is het bezoek aan de rechtbank waar ze getuige zijn van een no-nonsense

strafzaak met een rechter, officier van justitie en een verdachte. Alle onderdelen van een rechtszaak komen tijdens de levensecht gespeelde zitting aan bod. De aanwezige kinderen zijn ondubbelzinnig getuige van de gevolgen die verkeerde keuzes opleveren. Na de uitspraak wordt er ruim de tijd genomen om vragen van kinderen te beantwoorden. Daarnaast is een nieuwe module ontwikkeld: 'Rechtbank voor de klas' waarbij rechters, officieren en parketpolitie in de klas komen voor een rollenspel over de rechtspraak.

We ervaren dat onze aanpak een grote indruk maakt op de kinderen en het onderwijspersoneel. Door gebruik te maken van ons uitgebreide netwerk binnen de politie en scholen kunnen we de problemen goed signaleren. Hierdoor kunnen we het EPJO programma blijven ontwikkelen en aanpassen naar de actuele situaties binnen de maatschappij.

Door vooraf de problemen die spelen op school, maar ook in de wijk in kaart te brengen, kan het juiste maatwerk geboden worden tijdens de EPJO-les. Onderwerpen die recentelijk zijn toegevoegd en/of geüpdate zijn: social media, drill raps, knifing en sextortion/sexting. Om te zorgen dat jongeren ook op de juiste manier begeleid worden vanuit huis, maar bijvoorbeeld ook vanuit buurtcentra worden er, indien wenselijk, EPJO-lessen op maat gegeven voor ouders, buurtcentra, moskeeën etc.

Door vooraf de problemen die spelen op school,
maar ook in de wijk in kaart te brengen, kan het juiste
maatwerk geboden worden tijdens de EPJO-les.

Kwalitatieve doelstellingen:

- het aanbieden van een educatief programma gericht op misdaadpreventie;
- het aangrijpen van het beïnvloedingsmoment bij kinderen om ongewenst gedrag te voorkomen;
- het programma EPJO consolideren naar het praktijkonderwijs en voortgezet onderwijs;
- het confronteren van de kinderen met de realistische gevolgen van verkeerd gedrag;
- het tonen van het menselijke gezicht van de politie;
- het betrekken van ex-gedetineerden bij het project om hun verhaal voor de klas te doen en zo wat terug te doen voor de maatschappij.

Kwantitatieve doelstellingen:

- komende projectperiode: het bereiken van 175 basisscholen (8ste groepers), scholen voor voortgezet onderwijs en praktijkscholen in Nederland;
- op deze scholen worden totaal 400 workshop/lessen gegeven.

Looptijd:

Uitvoering EPJO (basisonderwijs, voortgezet onderwijs en praktijkonderwijs) geschatte projectperiode van April 2024 t/m December 2024. Uitvoering kan alleen plaats vinden bij voldoende financiering.

3. EPJO WORDT GEWAARDEERD

De respons op het EPJO vanuit scholen en politie is het afgelopen jaar overweldigend positief gebleken. Er is een flinke toename in het aantal lesaanvragen geweest gecombineerd met een herinschrijvingspercentage van 80% van de scholen. Deze ontwikkelingen laten zien dat de waardering en het vertrouwen het EPJO duurzaam zijn.

In 2023 hebben we ook een groeiende interesse gezien vanuit landelijke politiekorpsen die het programma willen implementeren: een bewijs van de impact en het bereik van EPJO. Evaluaties van de scholen blijven uitzonderlijk positief, met rapportcijfers die voornamelijk tussen de 8 en de 10 liggen. Dit bevestigt de relevantie en effectiviteit van het programma in de huidige maatschappij en zorgt voor aansluiting bij de belevingswereld van de kinderen.

De dynamische en interactieve lesinhoud tezamen met de inzet van ervaringsdeskundigen blijven cruciale elementen. Het inspelen op actuele tendensen vergroot de betrokkenheid en het begrip bij de leerlingen. Het EPJO-netwerk komt periodiek bij elkaar om nieuwe fenomenen en trends met elkaar te delen met als doel deze input en signalen te verwerken in de (door)ontwikkeling van schoolvoorlichting. De combinatie van interactieve inhoud, wijkagenten en ervaringsdeskundigen die diepe indruk maken op leerlingen, en de maatwerkaanpak versterken het preventieve effect op jongeren.

Nazmiye, 28 jaar, lerares

” Deze kinderen gaan de basisschool verlaten voor de middelbare school. Daar komt groepjesvorming en zal er ook jeugd zijn dat voor het verkeerde pad kiest. Wij willen hen, door middel van EPJO, behoeden voor eventuele foute keuzes. ”

4. ONDERWERPEN TIJDENS DE WORKSHOPS

Social Media

Social media is een krachtige tool om zoveel mogelijk mensen te bereiken door het delen van allerlei content. Zo ook bij kinderen. Al die likes geven natuurlijk een boost. Helaas heeft social media ook een keerzijde. Online is veel criminaliteit, maar er wordt ook gepest. In een op maat gemaakte film, die het verhaal van de wijk/jeugdagenten ondersteunt, maken we de kinderen bewust van de gevaren van social media.

Sextortion/sexting

Bij sextortion/sexting worden bijvoorbeeld naaktbeelden gebruikt om het slachtoffer af te persen, chanteren of zelfs de prostitutie in te dwingen. De afgelopen jaren is er een enorme stijging te zien in deze vorm van criminaliteit. Het jonge slachtoffer wordt gevraagd, door in de netwerken actieve loverboys, om een naaktfoto van zichzelf te delen niet beseffende dat deze kan worden verspreid en als pressiemiddel kan worden ingezet. Tijdens de EPJO-les wordt er extra aandacht besteed aan dit onderwerp. Tevens wordt de mogelijkheid geboden om een vrouwelijke ervaringsdeskundige in te zetten die zelf slachtoffer is geworden van sextortion.

Drugs, drills, geweld, knifing

We behandelen de ernstige thema's van mesbezit, drill raps en het gebruik van drugs onder jongeren. Het programma benadrukt de risico's en juridische gevolgen van mesdragen, waarbij rollenspellen en beeldmateriaal

worden ingezet om bewustwording te creëren. Het programma pakt ook de invloed van drill rap aan, een hip-hopsubgenre dat geweld promoot, door de ernstige gevolgen en gewelddadige confrontaties die het uitlokt te behandelen. Dit gebeurt via actueel filmmateriaal; doelstelling is om de jongeren te onderwijzen over de grenzen van geweld. Speciale aandacht gaat uit naar het onderwerp drugs: kinderen worden steeds vaker verleid tot het gebruik van snus of vapes. In de les wordt hier op confronterende manier over gepraat en maken we de gevolgen visueel middels testimonials van drugsgebruikers.

Pesten

Op nagenoeg elke school wordt er gepest, de gevolgen hiervan kunnen heel ernstig zijn. Veel kinderen die gepest worden raken depressief, willen niet meer naar school of krijgen suïcidale gedachten. EPJO voorziet in een speciale lesmodule over dit belangrijke onderwerp waarbij de pesters en gepesten de kans krijgen onder leiding van de politieagenten zich uit te spreken. Voorafgaand aan de les wordt er altijd een gesprek gevoerd met de leerkracht om eventuele gevoeligheden in kaart te brengen. Er wordt gebruikgemaakt van de zaak Tim Ribberink die zichzelf van het leven beroofde vanwege ernstig pestgedrag van zijn medeleerlingen. Wanneer dit onderwerp ter sprake komt reageren de kinderen emotioneel en troosten ze elkaar. Op deze manier wordt samen met de lesgevende agenten de groepsdynamiek positief hersteld.

5. LESINHOUD EPJO

Fysiek lesmateriaal

Als er nieuwe ontwikkelingen zijn die spelen onder de jeugd en relevant zijn voor de EPJO-lessen, dan wordt het lesmateriaal daarop aangepast. Recent is dit nog gedaan door bijvoorbeeld de onderwerpen “snus” en “lachgas” aan het programma toe te voegen. Het lesmateriaal is alleen toegankelijk voor scholen en de EPJO-docenten via een beveiligde online omgeving.

Jeugd- en wijkagenten op social media

Jeugd- en wijkagenten zijn steeds meer actief op social media waar onder andere de doelstellingen van EPJO bij jongeren onder de aandacht worden gebracht door middel van leuke filmpjes, een grappige foto of pakkende tekst. Door het gebruik van social media en het grote bereik daarvan, proberen de agenten binding met de jongeren te krijgen. Dit wordt gedaan door de politie een gezicht te geven, maar ook door content te posten die de jongeren aanspreekt.

Ex-gedetineerden

Er wordt gewerkt met een vast team van lokale ervaringsdeskundigen. Ieder met zijn/haar eigen expertise opgedaan door eigen levenservaring. Door de diversiteit in het team kunnen de ervaringsdeskundigen worden ingezet bij plaatselijke problemen. De inzet van ex-gedetineerden is niet alleen bedoeld om voorlichting te geven voor de klas en jongeren te behoeven voor het maken van foute keuzes. Het is tevens een opstap om weer terug te keren in de maatschappij met als doel door te stromen naar betaald werk. De ervaringsdeskundigen zijn daarom slechts voor een bepaalde periode verbonden aan het programma.

Rechtszitting

De rechtspraak zet zich wederom in voor het EPJO-programma. Rechtszittingen worden in samenwerking met rechtbanken verzorgd zodat klassen het 3e onderdeel van de EPJO-les kunnen bijwonen. Kinderen zien in een levensechte zaak waartoe verkeerde keuzes kunnen leiden. Indien gewenst kan er ook een rechtszitting nagespeeld worden door echte rechters in de klas (rechtbank voor de klas). Alle kinderen in de klas krijgen dan een rol toebedeeld welke zij mogen vertolken en komen zo op een speelse manier te weten hoe het strafrecht in Nederland in elkaar zit.

Buddyproject

Het buddyproject is bedoeld voor leerlingen die dreigen te ontsporen en daardoor een extra steun in de rug nodig hebben om op het rechte pad te blijven. Dit houdt in dat op kleinschalig vlak 1-op-1 interventies met ervaringsdeskundigen plaatsvinden binnen de school van de betreffende leerling. In aanmerking komen jongeren die door de ervaringsdeskundige geselecteerd wordt in samenspraak met de wijk/jeugdagent en de leerkracht.

Spoed EPJO-les

Er is ook een start gemaakt met de spoed EPJO-lessen. Deze lessen worden op korte termijn ingezet als er een bepaalde, meestal heftige, situatie op een school heeft plaatsgevonden, meestal op verzoek van de IB-er van de school en/of wijkagent. Een aantal voorbeelden hiervan zijn het bedreigen van een leerkracht door een leerling na de vondst van een mes, maar ook een situatie waarbij een groep ouders met elkaar slaags zijn geraakt op het schoolplein na schorsing van een leerling door ongewenst gedrag. Tijdens deze EPJO-les wordt het programma aangepast op het onderwerp en gaan de wijk/jeugdagenten samen met de ervaringsdeskundigen in gesprek met de leerlingen en/of ouders.

”

Jurre, leerling groep 8

*Ik ga echt nooit
slechte dingen doen.*

*De gevangenis lijkt
me helemaal niet leuk.*”

Moreno, 30 jaar, ex-gedetineerde

” Bij mij begon de ellende toen ik met verkeerde mensen omging. Iedereen waarschuwde mij ervoor, maar ik luisterde niet. Het werd van kwaad tot erger. Het begon bij een ruitje ingooien en uiteindelijk zat ik jaren vast voor gewapende overvallen. Gelukkig ben ik via de PES bezig om mijn leven weer op de rails te krijgen. Ik werk mee aan de EPJO workshops en ben bezig mijn rijbewijs te halen om chauffeur te worden. ”

Nieuwsbrief

Maandelijks wordt de EPJO-nieuwsbrief verspreid onder de EPJO-docenten die tenminste de basistraining tot docent hebben gevolgd en andere betrokkenen. In de nieuwsbrief staan de laatste updates van het lesprogramma, maar ook workshop data voor (aanvullende)trainingen, rechtbanklessen en alle andere zaken die van belang zijn voor het geven van het EPJO-programma.

Bewaken kwaliteit

Er is een aanzienlijke stijging qua inschrijvingen voor de EPJO-workshops. Agenten uit het hele land melden zich aan om in hun gebied ook de EPJO-lessen op de scholen te kunnen geven. Tevens is er een stijging van aanmeldingen in gebieden waar tot op heden nog geen EPJO wordt gegeven. Zo zijn recentelijk Friesland en Limburg gestart met het geven van EPJO-lessen na het volgen van de workshop.

Om de kwaliteit van de EPJO-lessen te blijven waarborgen worden geregeld kwaliteitscontroles uitgevoerd door het projectmanagement van EPJO en waar nodig worden er opfriscursussen gegeven. Tevens wordt er een limiet gehanteerd en wordt er gewerkt met een maximaal aantal EPJO-lessen per dag.

Aanvullende workshops

Naast de EPJO-basisworkshop zijn er nog de aanvullende workshops zoals EPJO voor het voortgezet onderwijs, EPJO voor ouders en een aangepast programma voor buurthuizen en moskeeën. Met deze aanvullende workshop kan de wijk/jeugdagent een totaalpakket bieden in zijn/haar wijk. Het is niet alleen belangrijk om de kinderen te behoeden voor slecht gedrag, ouders weten bijvoorbeeld ook vaak niet wat hun kind doet. Belangrijk is om daarom de ouders, maar ook de buurthuizen en moskeeën waar jongeren komen, de juiste handvaten aan te reiken.

 Peter Faber, zelf opgegroeid in Amsterdam Noord, wil kinderen en jongeren iets geven wat hij zelf in zijn jeugd heeft gemist: zelfvertrouwen en trots, het besef dat je meer kunt dan je denkt.

Inzet politie en ex-gedetineerden

Samen met de politie is een speciale training voor agenten opgezet waarbij ze worden opgeleid tot zelfstandige lesgevers van het EPJO-programma. Dit vindt plaats in het politietrainingscentrum in Amsterdam. De Peter Faber Stichting rekruteert en instrueert ex-gedetineerden voor het programma. De instructie wordt gedaan middels kleinschalige workshops waarbij wordt geleerd hoe men voor de klas moet staan en zijn verhaal kan vertellen. Zo willen we dat EPJO inhoudelijk volledig selfsupporting kan zijn en het zo geïmplementeerd kan worden op de basis- en VO scholen.

Dr. Jan van Breemenstraat 1A | 1056 AB Amsterdam | info@peterfaberstichting.nl

www.peterfaberstichting.nl